

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan kunta- ja hyvinvointijaosto

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2025 talousarvion täydentämisestä (HE 109/2024 vp)

Vuoden 2025 talousarvioehdotuksen täydentävässä esityksessä sosiaali- ja terveysministeriön pääluokkaan esitetyt merkittävimmät muutokset koskevat kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakuluja, perustoimeentulotukea ja sairausvakuutusta. Näiden lisäksi esitys sisältää kahden momentin nimikkeen teknisiä muutoksia vastaamaan paremmin nykyistä sisältöä sekä muutamia muita teknisiä tarkennuksia.

Kelan sosiaaliturvarahastojen toimintakuluihin (mom. 33.10.60) ehdotetaan 233 milj. euron valtuuden myöntämistä Kelan järjestelmäkokonaisuudistuksen hankkeiden rahoitukseen vuosille 2025–2035. Määrärahat huomioidaan tulevien vuosien budjeteissa. Luotettavan toimeenpanon turvaamiseksi Kelassa on aloitettu vuonna 2020 tietojärjestelmän kokonaisuudistus (Eepos-ohjelma), joka on nyt edennyt hankintavaiheeseen. Eepos-ohjelman kehittämistyö kohdistuu Kelan toimeenpantavaksi määrättyjen etuuksien toimeenpanoon tarvittaviin tietojärjestelmiin. Ohjelma uudistaa Kelan etuuskäsittelyn järjestelmät, merkittävät etuuskäsittelyn tukijärjestelmät, sähköiset asiointipalvelut sekä tiedonvaihdon järjestelmät. Tietoturvan, kyberturvallisuuden ja toimintavarmuuden näkökulmasta ohjelma on välttämätön korvausinvestointi.

Sairausvakuutusmomentille (mom. 33.30.60) ehdotetaan Kela korvausten 1.1.2025 ja 1.4.2025 voimaantulevien uudistusten vaikutuksena nettona noin 27,2 milj. euron vähennystä suhteessa vuoden varsinaiseen 2025 talousarvioesitykseen, jossa valtionosuuden lisäyksenä kela-korvausten uudistamiseen oli huomioitu yhteensä 70 milj. euroa. Hallituksen esityksillä ehdotetaan sairausvakuutuslakiin muutoksia, joiden mukaan Kela-korvauksia voisi saada suuhygienistin ja fysioterapeutin suoravastaanotoista sekä hedelmöityshoidoista. Lisäksi gynekologien vastaanottokäyntien sekä hammashoidon ja mielenterveyspalveluiden korvaustaksoja korotettaisiin. Kokonaisuudessaan edellä mainittujen hallituksen esitysten taloudellinen vaikutus on noin 36 milj. euroa, josta valtion rahoitusosuus olisi noin 18,5 miljoonaa euroa.

Sairausvakuutusmomentille esitetään 8,48 miljoonan euron lisärahoitusta valtionosuutena Kelan harkinnanvaraiseen kuntoutukseen. Valtionosuuden lisäys kasvattaa Kelan harkinnanvaraista kuntoutusta noin 16,5 miljoonaa euroa. Lisärahoituksella vastataan kasvaneeseen tarpeeseen. Täydentävän talousarvion antamisen jälkeen on ilmennyt, että momentin päätösosassa olevaan enintään erään oli lisätty vain valtionosuuden lisäys, vaikka luku kuvaa Kelan kustannuksia, jossa on huomioitu myös vakuutettujen rahoitusosuus. Täten ao. kohta tulisi olla muodossa ”Kansaneläkelaitos saa käyttää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiseen harkinnanvaraiseen yksilökohtaiseen kuntoutukseen enintään 80 800 000 euroa”. Hallituksen esityksessä vuoden 2025 talousarvion täydentämisestä summa on virheellisesti 72 780 000 euroa.

Sairausvakuutusmomentille ehdotetaan lääkekorvausten vuosiomavastuun luottottamisen kokeiluun rajatulle asiakasryhmälle lisäystä 2,5 milj. euroa. Kokeilu toteutettaisiin Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 12 §:n perusteella. Kokeilu edellyttää yhteensä 5 milj. euron suuruista rahoitusta, josta puolet kohdistuu vuodelle 2025.

Lisäksi sairausvakuutusmomentille ehdotetaan hallituksen esityksen viivästymisen vuoksi peruttavaksi varsinaisessa talousarvioehdotuksessa ehdotettu 0,3 milj. euron säästö. Kyse on laittomasti maassa olevien henkilöiden oikeuksien rajaamisesta vain kiireellisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Sairaaloiden päivystysten muutoksista aiheutuvaan ensihoidon ambulanssikuljetusten korvausten kasvuun ehdotetaan 1,0 milj. euroa lisäystä sairausvakuutusmomentille.

Perustoimeentulotukeen (mom. 33.10.57) ehdotetaan 5 milj. euron lisäystä asiakasmaksuasetuksen hinnankorotusten seurauksena sekä 520 000 euroa keliakiasta aiheutuvien ravintomenojen lisäyksenä, jolloin korvaukseen on varattu yhteensä 1,52 milj. euroa. Lisäksi 112,5 milj. euroa siirretään TEM:n momentilta 32.59.30. Siirto aiheutuu hallituksen esityksestä kotoutujien toimeentulotuen korvausten siirtämisestä KELA:n perustoimeentulotukimomentin menoksi.

THL toimintamenoihin (mom. 33.03.04) ehdotetaan 42 000 euron lisäystä Käypä hoito -suositusten ruotsinkielisiin käännöksiin. Työsuojelun aluehallintoviraston toimintamenoihin (mom. 33.02.07) ehdotetaan 58 000 euron lisäystä siirtona momentilta 32.01.01 European Labour Authorityn kansallisen asiantuntijan palkkausmenoihin.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla valmistellut esitykset vaikuttavat myös valtiovarainministeriön pääluokassa hyvinvointialueiden rahoitusmomentille 28.89.31. Terveystalouden muutos päivystysten osalta 1.10.2025 alkaen vähentää hyvinvointialueiden rahoitusta 7,2 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muutos, jolla julkisten palveluntuottajien rekisteröintiä ja tietojen toimittamista koskevan sääntelyn voimaantuloa siirretään, vähentää määrärahaa 2,6 milj. euroa. Ajokorttitarkastusten rajaaminen julkisen terveydenhuollon palveluvalikoiman ulkopuolelle säästöarvio on pienentynyt, jonka johdosta momentille ehdotetaan 1,8 milj. euron lisäystä.

Talousjohtaja

Mikko Staff